

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/13/2020
Identifikačné číslo spisu: 8419010073
Dátum vydania rozhodnutia: 08.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8419010073.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martiny Zeleňakovej, v trestnej veci obvineného P. Y. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 8. septembra 2020 v Bratislave, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti trestnému rozkazu Okresného súdu Kežmarok zo 14. marca 2019, sp. zn. 9T/18/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Kežmarok (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) trestným rozkazom zo 14. marca 2019, sp. zn. 9T/18/2019, uznal obvineného P. Y. (ďalej tiež „obvinený“) vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že :

- dňa 15.8.2018, okolo 19:20 hod., po ceste č. W., v smere od obce J. do mesta D. J., okres T., viedol osobné motorové vozidlo továrenskej značky ŠKODA OCTAVIA, evidenčné číslo T., kde v km 2,6 začal predchádzať pred ním idúce osobné motorové vozidlo továrenskej značky ŠKODA SUPERB, evidenčné číslo G., vedené vodičom I. G., pričom uvedené vykonal aj napriek tomu, že nemal pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie, kde v čase predchádzania v protismernom jazdnom pruhu prichádzalo osobné motorové vozidlo továrenskej značky MAZDA CX5, evidenčné číslo T., medzinárodnej značky Poľská republika, vedené vodičom K. O. X., z ktorého dôvodu sa začal zaraďovať do svojho jazdného pruhu pred predchádzané osobné motorové vozidlo, pričom pri zaraďovaní sa do svojho jazdného pruhu, pri nedodržaní bezpečného bočného odstupu od predchádzaného osobného motorového vozidla, narazil do ľavej prednej časti predchádzaného osobného motorového vozidla, z ktorého dôvodu došlo k strate smerovej stability a k

vzniku nekontrolovaného šmyku ním vedeného osobného motorového vozidla, s osobným motorovým vozidlom vošiel na nespevnenú časť krajnice vozovky, narazil do stromu, následne do zvodidiel a potom aj do bočnej časti tam nachádzajúceho sa zábradlia, pričom došlo k roztrhnutiu osobného motorového vozidla, kde predná časť tohto vozidla spadla do blízkeho potoka, kde toto jeho konanie bolo v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 písm. a), § 4 písm. c), § 5 ods. 3, ods. 5 písm. a), b) zákona č. 8/2009 Z. z., o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, pričom pri dopravnej nehode došlo k vzniku zranení osôb sediacich v ním vedenom motorovom vozidle, pričom maloletý S.O., narodený 26.8.2002 a maloletý J.D. narodený X.X.XXXX, utrpeli zranenia nezlučiteľné so životom, na následky ktorých pri dopravnej nehode zomreli a maloletý M.M., narodený XX.XX.XXXX, utrpel pomliaždenie brucha a hrudníka, zlomeninu v oblasti panvy vľavo, početné odreniny a pomliaždenia horných i dolných končatín, ktoré zranenie si vyžiadalo lekárske ošetrovanie a hospitalizáciu v nemocničnom zariadení pri predpokladanej dobe liečenia a práceneschopnosti v trvaní najmenej 8 týždňov.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 36 písm. b), písm. d), písm. j), písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 10 mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona podmenečne odložil na skúšobnú dobu 4 rokov, pričom nad správaním obvineného v skúšobnej dobe uložil okresný súd probačný dohľad s tým, že podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona uložil obvinenému aj povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona okresný súd uložil obvinenému aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 5 rokov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. Bratislava škodu vo výške 3.055,96 Eur, poškodenému I. G. škodu vo výške 376,- Eur, poškodenému I. M. škodu vo výške 7.130,26 Eur s tým, že poškodených R. G. a N. K. odkázal podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku s ich nárokmi na náhradu škody a poškodeného I. G. podľa § 287 ods. 2 Trestného poriadku so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody na civilný proces.

Proti vyššie označenému trestnému rozkazu, ako aj konaniu predchádzajúcemu vydaniu tohto napadnutého rozhodnutia, podal dovolanie v neprospech obvineného, minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej tiež „minister spravodlivosti“ alebo „dovolateľ“), a to z dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania minister spravodlivosti vyjadril názor, že v predmetnom trestnom konaní bolo vykonaných viacero dôkazov, ktoré preukazujú vinu obvineného bez akýchkoľvek pochybností. Namietal, že v úvode označené rozhodnutie okresného súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, respektíve na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, keďže súd prvého stupňa v dotknutom rozhodnutí kvalifikoval konanie obvineného ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, vyjadriac zároveň názor, že skutok popísaný v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozhodnutia mal byť správne kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 3 Trestného zákona, keďže obvinený vychádzajúc zo skutkových zistení sa stíhaného skutku dopustil na dvoch osobách, a to hrubým porušením predpisov o bezpečnosti dopravy.

V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na ustálenú súdnu prax obsahujúcu výklad slovného spojenia „hrubé porušenie predpisov o bezpečnosti dopravy“ (R 13/1973, rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tz 25/2005) konštatujúc, že pre naplnenie obligatórnych znakov ustanovenia § 149 ods. 3 Trestného zákona je potrebné hrubé porušenie príslušných predpisov o cestnej premávke, nestačí iba porušenie dôležitej povinnosti v zmysle Trestného zákona, spravidla ide tiež o vedomé porušenie niekoľkých povinností, respektíve dôležitých povinností ustanovených v týchto predpisoch, z ktorých každé samé osebe vyvoláva vážne a konkrétne nebezpečenstvo ohrozenia iných osôb. alebo takéto nebezpečenstvo vyvoláva až vo svojom súhrne.

Vo svetle vyššie uvedeného poukázal minister spravodlivosti v podanom dovolaní na skutočnosť, že obvinený svojím konaním porušil až tri ustanovenia zákona číslo 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to § 3 ods. 2 písm. a), § 4 písm. c), § 15 ods. 3, ods. 5 písm. a), b), čím naplnil požiadavku vyplývajúcu z ustanovenia § 149 ods. 3 Trestného zákona o hrubom porušení predpisov o bezpečnosti dopravy. Namietal ďalej, že podľa znaleckého posudku č. 46/2018 znalca z odboru cestná doprava Ing. Štefana Cirbusa, obvinený technicky nesprávne vykonal predchádzací manéver za situácie, keď mu dopravná situácia v protismere jednoznačne neumožňovala predchádzanie ukončiť, nedodržiaval bezpečný odstup od predchádzaného vozidla a svojím vozidlom spomínané predchádzané vozidlo vytlačal z vozovky, pričom v čase zrážky sa jeho vozidlo pohybovalo vyššou rýchlosťou (126 km/h), ako bola na príslušnom úseku cesty povolená (90 km/h). Súhrnne tak možno podľa názoru dovolateľa uviesť, že obvinený napriek tomu, že za dennej doby, vzhľadom na smer a stav vozovky, mal jasný rozhľad na dostatočnú vzdialenosť, predchádzal iné motorové vozidlo takým spôsobom, že ohrozil seba, svojich spolujazdcov, vodičov predchádzaného a protiúduceho vozidla, ktorých prinútil znížiť rýchlosť a zmeniť smer jazdy. Začal predchádzanie za takých podmienok, pri ktorých nebolo možné sa včas zaradiť, rýchlosť vozidla a techniku jazdy neprispôbil situácii v cestnej premávke a ani svojím schopnostiam, neodhadol dĺžku svojho vozidla, nedodržiaval bezpečný bočný odstup od predchádzaného vozidla, ktorého vodičovi vytvoril náhlu prekážku, v dôsledku čoho bol dotknutý vodič nútený vyhnúť sa vozidlu obvineného až na krajinu vpravo, napriek tomu obvinený svojím motorovým vozidlom pri zaraďovaní sa narazil do ľavej prednej strany predchádzaného vozidla. Navyše obvinený na jazdu použil vozidlo, ktoré konštrukciou pneumatík nespĺňalo podmienky prevádzkovania v cestnej premávke. O neprispôbení jazdy schopnostiam a skúsenostiam obvineného, podľa názoru dovolateľa, svedčí aj skutočnosť, že po zadokumentovaní dráhy vozidla neboli zistené žiadne brzdné stopy, obvinený teda po kolízii s predchádzaným vozidlom nebrzdil, naopak stihol so svojím vozidlom zrýchliť na 139 km/h. Svojím konaním tak prejavil bezohľadnosť voči ostatným účastníkom cestnej premávky.

V podanom dovolaní minister spravodlivosti ďalej poukázal zároveň na, podľa jeho názoru, nebezpečný trend nárastu dopravných nehôd spôsobených mladistvými bez skúseností, ako aj fatálne následky dopravnej nehody v prejednávanej veci, v podobe smrti dvoch spolujazdcov obvineného a ťažkého zranenia s predpokladanou dobou liečenia najmenej 8 týždňov u ďalšieho spolujazdca. Účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona tak u obvineného nebol, podľa názoru dovolateľa, naplnený.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel dovolateľ k záveru, že arogantnú jazdu obvineného a jeho riskantné predbiehanie je potrebné považovať za hrubé porušenie predpisov o bezpečnosti v doprave, čím obvinený, podľa názoru dovolateľa, naplnil obligatórne znaky ustanovenia § 149 ods. 3 Trestného zákona. V podstate na základe vyššie uvedeného minister spravodlivosti navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že v úvode označeným trestným rozkazom okresného súdu bol porušený zákon v ustanovení § 149 ods. 2 písm. a) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. h) Trestného zákona v prospech obvineného P. Y., podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku dotknutý trestný rozkaz zrušil a zrušil tiež všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Kežmarok (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý uviedol, že napadnuté rozhodnutie je podľa jeho názoru správne a zákonné, trest uložený obvinenému je s ohľadom na jeho osobu spravodlivý, rešpektujúci všetky zásady pre ukládanie trestu a naplňajúci účel trestu, a to tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie. V podanom vyjadrení prokurátor ďalej vyslovil názor, že ani prípad existencie viacerých porušení predpisov na úseku dopravy, tak ako sa to stalo aj v posudzovanej veci, sám osebe automaticky ešte neznamená, že v konkrétnom prípade došlo k takému porušeniu predpisov na úseku dopravy, že by ich bolo možné považovať aj za hrubé porušenie predpisov o bezpečnosti v doprave tak, ako to predpokladá ustanovenie § 149 ods. 3 Trestného zákona. V tejto súvislosti prokurátor vyjadril súhlas s názorom dovolateľa spočívajúcim v

tom, že za hrubé porušenie predpisov na úseku dopravy je potrebné považovať podstatne závažnejšie porušenie predpisov, než je porušenie dôležitej povinnosti, pričom spravidla pôjde o porušenie viacerých noriem príslušného predpisu predstavujúce súbeh viacerých porušení povinností vodiča, z ktorých každé samostatne musí vykazovať znaky porušenia dôležitej povinnosti uloženej vodičovi s tým, že každé takéto porušenie bolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. K poukazu dovolateľa na prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti obvineným pri predchádzaní prokurátor uviedol, že podľa znaleckého posudku z odboru cestnej dopravy bezprostrednou príčinou dopravnej nehody nebolo prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti obvineným, ale nesprávne zaradovanie sa pred predbiehané motorové vozidlo, nevenovanie dostatočnej pozornosti pri odhade dĺžky vozidla a nedodržanie bočného odstupu od predbiehaného vozidla, pritom práve táto skutočnosť predstavuje porušenie dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona v zmysle § 138 písm. h) Trestného zákona s odkazom na § 4 ods. 1 písm. c) v spojení s § 15 ods. 3, ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“). V prejednávanej veci nebola preto, podľa názoru prokurátora, daná možnosť právneho posúdenia bezprostrednej príčiny dopravnej nehody ako hrubého porušenia predpisov o bezpečnosti v doprave podľa § 149 ods. 3 Trestného zákona. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie ministra spravodlivosti ako nedôvodné zamietol.

K dovolaniu ministra spravodlivosti sa prostredníctvom splnomocneného obhajcu vyjadril aj obvinený, ktorý uviedol, že trestného činu v prejednávanej veci sa síce dopustil ako dospelý, avšak vo veku blízkom veku mladistvého, pred spáchaním spomínaného trestného činu nebol súdne trestaný, k spáchaniu skutku sa v plnom rozsahu priznal a s pomocou svojich rodičov uhradil spôsobenú škodu všetkým poškodeným. Poukázal na skutočnosť, že svoj skutok úprimne oľutoval, a to nielen pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ale aj osobne sa spolu so svojimi rodičmi viackrát ospravedlnil poškodeným, prejavil úprimnú sústrasť. Každý deň prežíva bolesť, keď si na túto tragickú udalosť spomenie, v dôsledku čoho sa podrobil psychologickéj liečbe a boli mu predpísané lieky na upokojenie a proti depresii. Zdôraznil, že poškodení boli jeho priatelia a aj keď nič z vyššie uvedeného život mladým ľuďom nevráti, aj v osobe obvineného ide o mladého človeka, ktorý vedie riadny a usporiadaný život, je zamestnaný a ťažobu dotknutého skutku si ponesie do konca života s tým, že v dôsledku tejto nešťastnej udalosti trpí aj celá jeho rodina, starý otec obvineného v dôsledku nej vážne ochorel. V ďalšom obvinený vyjadril názor, že okresný súd pri ukladaní trestu správne prihliadol aj na poľahčujúce okolnosti s tým, že hrozba dlhodobým trestom odňatia slobody, spojená s ďalšími uloženými trestami predstavuje dostatočné potrestanie obvineného tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie. S dôvodmi dovolania ministra spravodlivosti a tvrdením, že skutok bol nesprávne právne posúdený sa obvinený nestotožnil. Namietal, že sa dopustil nedbanlivostného trestného činu, v ktorom veľkú rolu zohrala jeho mladícka nerozvážnosť a neskúsenosť, pričom doterajší jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti, tresty a obmedzenia uložené okresným súdom, ako aj jeho usporiadané rodinné prostredie, poskytujú dostatočnú záruku za dovŕšenie jeho nápravy. K podanému vyjadreniu obvinený priložil aj pracovnú zmluvu, posudok zamestnávateľa a hodnotenie jeho osoby vyhotovené Obcou W.. Na základe vyššie uvedeného obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie ministra spravodlivosti ako nedôvodné postupom podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol. Prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu obvinený reagoval aj na vyjadrenie prokurátora, s ktorého obsahom sa stotožnil.

K vyjadreniu obvineného predložil svoje stanovisko poškodený N. K., ktorý poprel, aby sa jemu alebo jeho rodine obvinený a jeho rodina ospravedlnili. Tvrdil, že starý otec obvineného vážne neochorel v dôsledku prejednávanej udalosti, keďže sa tak stalo ešte pred dopravnou nehodou. Po strate syna v dôsledku dopravnej nehody zavinenej obvineným závažné ochorenie naopak postihlo poškodeného, ktorý v súčasnosti podstupuje intenzívnu liečbu.

Na dovolanie ministra spravodlivosti reagovala poškodená Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. Bratislava tak, že sa k vecným dôvodom dovolania nevyjadrila a uviedla len, že jej pohľadávka na náhradu škody spôsobenej trestným činom bola riadne uhradená, preto sa jej dovolanie ministra spravodlivosti netýka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], bolo podané osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho, prípadne miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/26/2019, 5Tdo/48/2018).

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd teda hodnotí zistený skutkový stav vyjadrený v takzvanej skutkovej vete v rámci konania o dovolaní, len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť skutkového stavu zisteného súdmi v pôvodnom konaní, ako to už bolo uvedené, dovolací súd však nesmie skúmať a meniť.

Prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa dopustí ten, kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť a spácha takýto čin závažnejším spôsobom konania, pričom závažnejším spôsobom konania sa podľa § 138 písm. h) Trestného zákona rozumie páchanie trestného činu

porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona.

Trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 3 Trestného zákona sa dopustí ten, kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť a takýto čin spácha na dvoch alebo viacerých osobách preto, že hrubo porušil predpisy o bezpečnosti práce alebo dopravy alebo hygienické predpisy.

Podstata námietok ministra spravodlivosti obsiahnutá v ním podanom dovolaní spočívala v zásade v tom, že obvinený sa konaním popísaným v takzvanej skutkovej vete v úvode označeného rozsudku okresného súdu nedopustil „len“ porušenia dôležitej povinnosti, ale aj hrubého porušenia predpisov o bezpečnosti dopravy argumentujúc v podstate tým, že obvinený neprávny predbiehaním porušil hneď tri ustanovenia zákona o cestnej premávke, navyše v čase predchádzania pred ním idúceho motorového vozidla sa pohyboval rýchlosťou vyššou ako bola na danom cestnom úseku maximálna povolená rýchlosť a na jazdu použil vozidlo, ktoré konštrukciou pneumatík nespĺňalo podmienky prevádzkovania v cestnej premávke.

Podľa dlhodobu ustálenej súdnej praxe nie akékoľvek porušenie dopravných predpisov je aj porušením dôležitej povinnosti [tak ako to predpokladá aj ustanovenie § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona], ktorá pre vodiča vyplýva zo zákona, ale len takej povinnosti, ktorej porušenie má spravidla za následok nebezpečenstvo pre ľudský život (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 5/1962), porušením dôležitej povinnosti pri premávke na cestách je najmä také porušenie povinností vodiča motorového vozidla, ktoré so zreteľom na silu, rýchlosť a váhu motorových vozidiel môže mať za následok vážnu dopravnú nehodu, a ktoré podľa všeobecnej skúsenosti takýto následok skutočne často máva (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 33/1972) a aby bolo možné uznať, že sa jedná o porušenie dôležitej povinnosti uloženej zákonom, musí súd zistiť, že medzi porušením tejto povinnosti a následkom trestného činu je príčinná súvislosť (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 31/1966). Za porušenie dôležitej povinnosti súdy podľa ustálenej súdnej praxe považovali napríklad riadenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu, neprimerane rýchlu jazdu v zákrute (takzvané rezanie zákrut) - primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 57/1960, jazdu motorovým vozidlom za zníženej viditeľnosti so silne znečisteným čelným sklom a so silne znečistenými svetlometmi, takže vodič má len obmedzený výhľad na vozovku (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 35/1979) a podobne.

Na tomto mieste je nutné dovolateľovi prisvedčiť, že hrubým porušením predpisov o bezpečnosti dopravy v zmysle § 149 ods. 3 Trestného zákona je predovšetkým intenzívne porušenie niektorého ustanovenia alebo viacerých ustanovení predpisov o bezpečnosti dopravy, ktoré je závažnejšie než porušenie dôležitej povinnosti v zmysle § 149 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h) Trestného zákona. Predovšetkým sa jedná o prípady, pri ktorých je porušených viacero rôznych ustanovení príslušného predpisu o bezpečnosti v doprave predstavujúce súbeh viacerých porušení povinností vodiča, z ktorých každé samostatne vykazuje znaky porušenia dôležitej povinnosti uloženej vodičovi s tým, že každé takéto porušenie bolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. Ako hrubé porušenie predpisov o bezpečnosti dopravy považovala ustálená súdna prax (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom R 13/1972) napríklad komplex porušení predpisov o bezpečnosti v doprave vodičom motocykla, ktorý vedel, že motocykel bol technicky nedostatočne vybavený, najmä že mal slabé svetlá a neúčinné brzdy, páchatel' bol v dobe riadenia motocykla pod silným vplyvom alkoholu a riadil motocykel rýchlosťou neprimeranou viditeľnosti a technickému stavu motocykla, pričom všetky tieto porušenia predpisov o bezpečnosti dopravy boli v príčinnej súvislosti so spôsobenou dopravnou nehodou.

Z popisu skutku tak, ako ho okresný súd v napadnutom rozhodnutí ustálil, pretože najvyšší súd, ako to už bolo vyššie uvedené, nemôže v rámci dovolacieho konania preskúmavať správnosť a úplnosť zisteného skutku a ani zistený skutok meniť, či dopĺňať, plynie, že obvinený zavinil dopravnú nehodu tým, že nesprávne predchádzal pred ním idúce motorové vozidlo, keďže tak urobil napriek tomu, že nemal pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie, v dôsledku

toho až následne, aby sa vyhol oproti idúcemu motorovému vozidlu, nedodržel bezpečný bočný odstup od predchádzaného motorového vozidla a narazil do jeho ľavej prednej časti. Tým obvinený porušil v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia uvedené a dovolateľom namietané ustanovenia zákona o cestnej premávke. Prítom práve ich porušenie vo svojom súhrne predstavovalo porušenie dôležitej povinnosti v zmysle § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s tým, že ich jednotlivé porušenia samé osebe bez ďalšieho takúto intenzitu nedosahovali.

Vzhľadom na to, že obvinený sa svojím konaním popísaným v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia nedopustil porušenia aj ďalších povinností vodiča, ktoré by každé samostatne vykazovalo znaky porušenia dôležitej povinnosti, a ktoré by, či už samostatne alebo vo svojom súhrne predstavovali podstatne závažnejšie porušenie predpisov, než je porušenie dôležitej povinnosti, jeho konanie intenzitu hrubého porušenia predpisov o bezpečnosti dopravy v zmysle § 149 ods. 3 Trestného zákona nedosiahlo.

Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď konanie obvineného popísané v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozhodnutia okresného súdu posúdil ako porušenie dôležitej povinnosti v zmysle § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a nie aj ako hrubé porušenie predpisov o bezpečnosti dopravy v zmysle § 149 ods. 3 Trestného zákona.

Pokiaľ minister spravodlivosti v podanom dovolaní dôvodil aj tým, že v čase zrážky sa vozidlo obvineného pohybovalo vyššou rýchlosťou (126 km/h), ako bola na príslušnom úseku cesty povolená (90 km/h) a obvinený použil na jazdu vozidlo, ktoré konštrukciou pneumatík nespĺňalo podmienky prevádzkovania v cestnej premávke, k tomu sa žiada uviesť, že tieto skutkové okolnosti v popise skutku v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozhodnutia okresného súdu nie sú obsiahnuté, prítom dovolací súd vychádzajúc z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť.

Týmito dovolacími námietkami preto minister spravodlivosti zjavne dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nenaplnil.

Zároveň v tejto súvislosti, keďže minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, teda proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúcemu zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, sa žiada uviesť, že z obsahu podaného dovolania nijakým spôsobom nevyplýva, že by minister spravodlivosti podával dovolanie aj podľa tohto ustanovenia, a že by namietal hrubý nesúlad medzi skutkovými zisteniami a výsledkami dokazovania v prejednávanej veci ako predpokladu použitia už spomínaného ustanovenia § 371 ods. 3 Trestného poriadku (dovolateľ sa nedožadoval doplnenia naposledy uvedených skutkových okolností do takzvanej skutkovej vety napadnutého rozhodnutia, ale len iného právneho posúdenia zisteného skutku). Minister spravodlivosti teda v podanom dovolaní vecne nevyšpecifikoval takú vadu napadnutého rozhodnutia, ktorá by zodpovedala dovolaciemu dôvodu plynúcemu z ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V tejto súvislosti je potom potrebné uviesť, že je síce vecou dovolacieho súdu pod aký dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 Trestného poriadku podradí dovolateľom vecne vyšpecifikovanú vadu napadnutého rozhodnutia alebo jemu predchádzajúceho konania, dovolateľ však musí posudzovanú vadu ako dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku vecne vyšpecifikovať (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 120/2012), k čomu však v prejednávanej veci nedošlo.

Len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že aj keby dovolanie ministra spravodlivosti predsa naposledy uvedenými námietkami smerovalo aj voči úplnosti skutkových zistení podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, zjavne by nemohlo byť úspešné, pretože zo znaleckého posudku č. 46/2018 znalca z odboru cestná doprava Ing. Štefana Cirbusa plynie, že rýchlosť jazdy a ani nevhodná konštrukcia pneumatík (motorové vozidlo obvineného bolo vybavené dvomi zimnými pneumatikami namiesto letných), neboli príčinou dopravnej nehody, a preto ani nemohli zvyšovať závažnosť porušenia dôležitej povinnosti obvineným, ktorá viedla k vzniku dopravnej nehody a následkom na živote a zdraví poškodených. Nebol

preto dôvod tieto skutkové okolnosti do skutku popísaného v napadnutom rozhodnutí pojať.

Napokon, pokiaľ dovolateľ namietal, že okresným súdom uložený trest obvinenému nenapĺňa účel trestu plynúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného poriadku, k tomu sa žiada uviesť, že ani táto námietka nenapĺňa žiaden dovolací dôvod.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Páchateľovi trestného činu podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona možno uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od dvoch do piatich rokov a podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona trest odňatia slobody v rozmedzí od jedného do piatich rokov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie, alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis. Trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

V prejednávanej veci okresný súd uložil obvinenému trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov a 10 mesiacov s podmieňaným odkladom jeho výkonu na 4 roky a s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe, primerané obmedzenie ako súčasť probačného dohľadu a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na 5 rokov.

Obvinenému boli teda uložené také druhy trestov, aké zákon za prejednávané trestné činy pripúšťa a v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Vzhľadom na to, že dovolateľ skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil ním uvedený, ale ani žiaden iný dovolací dôvod, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.